

АКТУАЛНИ ПРОГРАМИ И СЪБИТИЯ

ОБРАЗОВАНИЕ

НАУКА

ИНОВАЦИИ

2017

СЪДЪРЖАНИЕ

Национални програми и конкурси	3
Европейски и международни програми и конкурси	6
Продължаващо образование и обучение	10
Нови информационни продукти на НАЦИД.....	12

Изготвил:

Йордан Милев

Редактор:

Лозмари Дърманова

Дизайн на корицата и оформление:

Диана Тодорова

ISSN 1313-0749

- адрес ✉ Научна библиотека и информационно
обслужване
бул. „Д-р Г. М. Димитров“ № 50
София 1125
- телефон ☎ (+359 2) 817 38 56
- факс 📠 (+359 2) 971 30 20
- ел. поща @ jmilev@nacid.bg
- сайт 🌐 www.nacid.bg

НАЦИД

НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ И КОНКУРСИ

СТАРТИРА КЛАСАЦИЯТА „НОВАТОРИ В ОБРАЗОВАНИЕТО“ 2017

Краен срок: не е посочен

Амбицията на организаторите е тази година да бъдат представени добрите примери на личностите, проектите и инициативите с най-голям принос към въвеждането на нови обучителни методи и технологични решения, които променят представите за образование, създават нови възможности за усвояване на знания и правят ученето по-достъпно за повече хора.

„Новатори в образованието“ 2017 включва следните категории:

- деца;
- училища;
- университети;
- обучения;
- благотворителност.

Повече информация: <http://novatori.bg/>

ЕВРОПЕЙСКА НОЩ НА УЧЕНИТЕ 2017

Краен срок: 5 септември 2017 г.

Съюзът на учените в България (СУБ) в рамките на проекта FRESH (Find Research Everywhere and SHare) за Европейска нощ на учените, финансиран от Европейската комисия по дейностите „Мария Склодовска-Кюри“ на програма „Хоризонт 2020“ обявява

КОНКУРС ЗА ПОЕЗИЯ ОТ БЪЛГАРСКИ УЧЕНИ И ДОКТОРАНТИ

В конкурса може да се участва с до 3 стихотворения (може и публикувани, като се цитира източникът) на български език. Подбраните от журито стихотворения ще бъдат качени на сайта на СУБ в сборник „FRESH поезия“. Стиховете ще се публикуват допълнително и на сайта на списание „БГ наука“ за гласуване от посетителите на сайта. Авторите на трите стихотворения, събрали най-много гласове, ще получат награди в Европейска нощ на учените на 29.09.2017 г.

Повече информация: <http://old.usb-bg.org/>

СТОЛИЧНА ПРОГРАМА „КУЛТУРА” ЗА 2018 Г.

Краен срок: 11 септември 2017 г.

Обявява се сесия на Столична програма „Култура” – 2018 г. Специален приоритет на Програмата за 2017 и 2018 г. е София – град домакин на председателството на България на Съвета на Европейския съюз през 2018 г.

Прилагането на специалния приоритет на Програмата е задължително за всички проекти във всички направления и програми.

Повече информация: <https://kultura.sofia.bg/>

КОНКУРС „FRESH VIDEO”

Краен срок: 20 септември 2017 г.

Покажете как виждате науката чрез кратко видео или снимка. Продължителност на видеото – не повече от 10 минути и не по-малко от 1 минута. Пример за кратко филмче:

- Заснемане и разказ за дърветата или животните в парка.
- Как новите технологии влияят на образованието в училище.

Участниците могат да бъдат от всички възрастови групи и да упражняват всякакви професии.

Конкурсът е част от проекта FRESH и Нощ на Учените 2017. Целта е да се стимулират учениците, като им се даде възможност за придобиване на нови знания и умения, и да се популяризира науката.

Повече информация: <https://nauka.bg/>

ЗАПОЗНАЙТЕ СЕ И ПРОГРАМИРАЙТЕ

Краен срок: 22 септември 2017 г.

Фондация „Работилница за граждански инициативи” (ФРГИ) ще подкрепи иновативни събития, свързани с програмирането.

Инициативата „Запознайте се и програмирайте” ще подпомогне различни събития в областта на програмирането и информационните технологии по време на Европейската седмица на програмирането (7/22 октомври 2017 г.) със сума до 300 евро на събитие.

Възможните формати включват хакатони, семинари за програмиране, лекции, филмови събития, състезания, вечери на програмирането, курсове по роботика и други.

Със свои инициативи могат да кандидатстват училищни настоятелства, читалища, фондации или сдружения.

Повече информация: <http://frgi.bg/>

УЧЕНИЧЕСКИЯТ ИНСТИТУТ НА БАН ОБЯВЯВА НАЧАЛОТО НА ЧЕТВЪРТАТА СИ НАУЧНА СЕСИЯ

Краен срок: 30 септември 2017 г.

Ще се приемат проекти на ученици от 8. до 12. клас, които имат влечение и склонност към изследователска дейност в някоя от областите на науката или нейните приложения. Всеки участник в УЧИ – БАН разработва самостоятелно или в съавторство определена тема. Това става под ръководството на учител, научен работник, университетски преподавател, студент или друг специалист.

Получените по време на разработката резултати се оформят в писмен вид като „Проект“. Проектите могат да имат реферативен характер, но с висока оценка ще се отличават елементи на оригиналност и творчество.

Учениците, получили най-високи оценки на своите проекти, ще получат като награда правото да проведат едномесечен стаж в постоянно научно звено на БАН, където ще могат да ползват библиотека, лаборатория, изчислителни ресурси и др.

Повече информация: <http://www.bas.bg/>

НОМИНАЦИИ ЗА ГОДИШНИТЕ НАГРАДИ НА ФОНДАЦИЯ „ГЛОБАЛНИ БИБЛИОТЕКИ – БЪЛГАРИЯ“

Краен срок: 30 септември 2017 г.

Наградите са учредени в изпълнение на мисията и целите на Фондацията за подпомагане на приобщаването на българските граждани към информационното общество и осигуряването на равен достъп до информация, култура, знание и услуги чрез мрежата от обществени библиотеки в страната. Наградите ще се присъждат всяка година на конкурсен принцип в следните категории:

- за медии, в две подкатегории: за национална и за регионална медия;
- за спомоществовател;
- за публична институция.

Повече информация: <http://www.globulgaria.bg/>

ЕВРОПЕЙСКИ И МЕЖДУНАРОДНИ ПРОГРАМИ И КОНКУРСИ

NATIONAL GEOGRAPHIC YOUNG EXPLORERS GRANT APPLICATION

Краен срок: текущ

Applying for a Young Explorers Grant is a two-step process. First, you must submit a pre-application form online. If your pre-application is approved, you will be sent an email with a link and a password giving you access to our full application online. The Young Explorers Grants Program accepts reapplications throughout the year.

Open to: applicants aged 18 to 25 around the world with prior experience in the fields of research, conservation, or exploration.

Повече информация: <http://www.nationalgeographic.com/>

HORIZON PRIZE ENGINE RETROFIT FOR CLEAN AIR

Краен срок: 12 септември 2017 г.

Наградата ще бъде присъдена на участниците, които демонстрират на работещ автомобил решение за съществуващ двигател и задвижващи системи, които постигат значително намаляване на емисиите на NOx, частици и въглеводороди в реални условия на шофиране, като същевременно се гарантират ниски нива на нежелани други замърсители. Технологията не трябва да влияе на оперативните способности на превозните средства, например не трябва да увеличава значително разхода на гориво, като в същото време осигурява достатъчно динамични характеристики за нормално движение на превозното средство.

Повече информация: <https://ec.europa.eu/>

КОНКУРС НА ТЕМА: ПОДГОТВИТЕЛНИ ДЕЙСТВИЯ ЗА СУБТИТРИРАНЕ НА ЕВРОПЕЙСКО ТЕЛЕВИЗИОННО КУЛТУРНО СЪДЪРЖАНИЕ В ЕВРОПА

Краен срок: 15 септември 2017 г.

За да улесни трансграничното онлайн споделяне на културно съдържание, Комисията подкрепя иновативни стратегии, които целят предоставянето на субтитрирани версии на европейски културни програми. В тази връзка настоящият конкурс цели да продължи подготвителните действия от миналата година.

Цели на подготвителното действие:

- Изпробване на нови бизнес модели за европейските доставчици на аудио-визуални медийни услуги и оценка на това дали предоставянето на субтитрирани версии на европейски телевизионни програми може да увеличи зрителската аудитория както в рамките на Европейския съюз, така и извън него.
- Улесняване на трансграничното разпространение на съдържание на тема култура, което често бива затруднено поради езиковите бариери.
- Сравняване на обхвата на достигнатата аудитория при сходно съдържание със и без субтитриране, както и публично споделяне на резултатите със заинтересованите лица.

Очаквани резултати:

- Увеличаване на аудиторията на европейско културно съдържание чрез онлайн предоставяне на минимум 300 часа културно съдържание в определени територии на Европейския съюз.
- Предоставяне на анализ, който да информира за въздействието, което има предоставянето на субтитрирано културно съдържание, с цел разширяване на неговата аудитория в Европейския съюз. Дейността ще бъде изпълнена чрез провеждане на конкурс за предложения, като максималният обем на отпусканите средства е в размер на 60% от общите допустими разходи.

Повече информация: <https://ec.europa.eu/>

BEINCLUSIVE EU SPORT AWARDS

Краен срок: 15 септември 2017 г.

Смятате ли, че спортът може да помогне на мигрантите, малцинствата и бежанците да се интегрират в обществото? Ако е така, включете се в надпреварата и можете да спечелите подкрепа от 10 хил. евро за свой социален проект. Проектът трябва да опише как подкрепя социалното включване и да отговаря на трите критерия за оценка: въздействие, възможност за реализация на друго място и иновация.

Повече информация: <https://ec.europa.eu/>

ОГРАНИЧЕНА ПОКАНА ЗА ПРЕДСТАВЯНЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ПОДКРЕПА НА НАЦИОНАЛНИ РОМСКИ ПЛАТФОРМИ

Краен срок: 19 септември 2017 г.

Европейската комисия очаква предложения за подпомагане на прилагането на национални стратегии за интегриране на ромите (НСИР) от организации с нестопанска цел в държавите членки на ЕС, Исландия и Лихтенщайн. Поканата ще финансира дейности, подкрепящи активното партньорство между заинтересованите страни при разработването, изпълнението и мониторинга на националните стратегии за интегриране на ромите или на интегрираните пакети от политически мерки.

Приоритетът на тази ограничена покана за представяне на предложения за грантове за дейности е да подкрепи установяването или засилването на националните процеси на консултации в държавите членки посредством национални ромски платформи, свикани и ръководени от националните ромски точки за контакти (НРТК).

Препоръката на Съвета на ЕС относно ефективни мерки за интегриране на ромите в държавите членки (2013/С 378/01, от 9 декември 2013 г.) потвърждава, че НРТК следва да улеснят участието на ромското гражданско общество в изпълнението на НСИР и местните планове за действие. Националните ромски платформи ще допринесат решително за този процес.

Националните ромски платформи се очаква да насърчават и улесняват диалога и обмена, да насърчават взаимното обучение, сътрудничеството и участието в изпълнението и мониторинга между всички заинтересовани страни на национално ниво. Насърчава се включването на ромите, особено на ромските жени и младежи, в платформите.

Повече информация: <http://ec.europa.eu/>

ПОКАНИ ЗА ПРЕДЛОЖЕНИЯ В ОБЛАСТТА НА ТРАНСЕВРОПЕЙСКИТЕ ДАЛЕКОСЪОБЩИТЕЛНИ МРЕЖИ ПО МЕХАНИЗМА ЗА СВЪРЗВАНЕ НА ЕВРОПА

Краен срок: 21 септември 2017 г.

Генерална дирекция „Съобщителни мрежи, съдържание и технологии“ на ЕК отправя четири покани за представяне на предложения в рамките на Работната програма за 2017 г. в областта на трансевропейските далекосъобщителни мрежи по Механизма за свързване на Европа (2014 – 2020):

- CEF-TC-2017-2: Киберсигурност
- CEF-TC-2017-2: Електронно доставяне (eDelivery)
- CEF-TC-2017-2: Общи услуги за електронно здравеопазване
- CEF-TC-2017-2: Електронно възлагане на обществени поръчки (eProcurement)

Повече информация: <https://ec.europa.eu/>

РАЗРАБОТВАНЕ НА ПРОДУКТОВИ И ПРОИЗВОДСТВЕНИ ИНОВАЦИИ

Краен срок: 26 септември 2017 г.

Целта на процедурата е нарастване на дела на предприятията, които разработват и разпространяват продуктови и производствени иновации, както и повишаване на иновационния капацитет на предприятията.

По настоящата процедура за подбор на проектни предложения предприятието кандидат може да участва самостоятелно или в партньорство с научна организация. Приложимите режими помощ по настоящата процедура за подбор на проекти са:

- Елемент А – „помощи за проекти за научноизследователска и развойна дейност” съгласно чл. 25 от Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 г. за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора (ОВ L 187/26.06.2014).
- Елемент Б – помощ „de minimis” съгласно Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функциониране на Европейския съюз към помощта „de minimis”.

Повече информация: <http://opik.bg/>

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ

СТИПЕНДИИ ЗА ЧУЖДЕСТРАННИ ИЗСЛЕДОВАТЕЛИ И УЧЕНИ – ТУРЦИЯ

Краен срок: **текущ**

Turkiye Scholarships стартира програма за научни изследвания, с цел да се насърчи съвместната работа на изследователи и учени от чужбина с турски учени и да се допринесе за развитието на международното научно сътрудничество между изследователите.

Повече информация: <http://www.turkiyeburslari.gov.tr/>

СТАЖ В СВЕТОВНАТА ТЪРГОВСКА ОРГАНИЗАЦИЯ

Краен срок: **текущ**

Секретариатът на Световната търговска организация осигурява стажантска следдипломна програма за студенти, които желаят да придобият практически опит и задълбочени познания за многостранната търговска система.

Продължителността на стажовете е до 24 месеца. Избираеми кандидати са всички граждани на страни членки на Световната търговска организация, между които е и България.

Кандидатите, на възраст от 21 до 30 години, трябва да имат завършена подходяща специалност в университет – икономика, политически науки, право, международни отношения. Стажовете са платени и се провеждат в Женева, Швейцария.

Повече информация: <http://www.az.government.bg/>

СТАЖАНТСКА ПРОГРАМА НА ЮНЕСКО 2017

Краен срок: **текущ**

Стажантската програмата на ЮНЕСКО предлага практическа работа в една от приоритетните области – образование, наука или култура.

Кандидатите трябва да имат отлични познания, писмено и говоримо, на

английски или френски език. Познаване на работно ниво на другия език (английски или френски) е плюс.

Повече информация: <http://youthenvop.weebly.com/>

СТАЖАНТСКА ПРОГРАМА НА ОРГАНИЗАЦИЯТА ЗА ПРЕХРАНА И ЗЕМЕДЕЛИЕ НА ООН

Краен срок: текущ

За: студенти или млади специалисти на не повече от 30-годишна възраст.

Възнаграждение: месечна стипендия в размер до 700 щ.д.

Повече информация: <http://www.fao.org/>

3-МЕСЕЧЕН СТАЖ В NUREMBERG ACADEMY

Краен срок: текущ

International Nuremberg Principles Academy (Nuremberg Academy) е фондация, създадена за насърчаване на международното наказателно право и се основава със седалище на мястото на Нюрнбергския трибунал, родното място на модерното международно наказателно право. Неин приоритет е работата с държави и общества, които са изправени пред предизвикателства в международното наказателно право. Учредители на фондацията са Министерството на външните работи на ФРГ, Свободната държава Бавария и град Нюрнберг.

Nuremberg Academy приема кандидатури на текуща основа за 3-месечни стажове в областите организиране на събития, преса и научни изследвания.

Повече информация: <http://www.nurembergacademy.org/>

ГОДИШНА СТИПЕНДИЯ НА ИМЕТО НА ПРОФ. КРЪСТЬО ПЕТКОВ

Краен срок: 1 септември 2017 г.

Стипендията е еднократна, в размер на 2 000 лв., присъжда се на един участник в конкурса и е предназначена за млади учени в областта на икономиката на труда и социалните науки от всички университети и висши училища в страната, както и от институтите на Българска академия на науките.

Конкурсът се провежда чрез конкурсна разработка, която се оценява от научно жури. Темата на конкурса за 2017 г. е:

„Нови системи на заплащане и стимулиране на труда: механизми на насърчаване на мотивацията за труд, производителността на труда и обвързването им с благосъстоянието на работното място: анализ на ситуации в България”.

Повече информация: <https://www.uni-sofia.bg/>

ТІСТАС – ОБУЧЕНИЕ ЗА МОБИЛНОСТ НА МЛАДЕЖКИТЕ РАБОТНИЦИ, 22 – 28 ОКТОМВРИ 2017 г.

Краен срок: 3 септември 2017 г.

ТІСТАС е курс за обучение, насочен към доброволци и професионални младежки работници и младежки лидери, които се интересуват от използването на международното сътрудничество за подобряване на стратегиите си за местно развитие в съответствие с целите на своите организации. Обучението по ТІСТАС има за цел да подпомогне участниците в проектирането на качествени проекти.

Организатор: YiA National Agency Bulgaria.

Повече информация: <http://youthub.bg/>

НОВИ ИНФОРМАЦИОННИ ПРОДУКТИ НА НАЦИД

ОБУЧЕНИЕ ПО МАЙЧИН ЕЗИК В ДЪРЖАВИ ЧЛЕНКИ НА ЕС. ОБУЧЕНИЕ ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК КАТО МАЙЧИН И ПОЛАГАНЕ НА ИЗПИТ ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК ЗА ЗАВЪРШВАНЕ НА СРЕДНО ОБРАЗОВАНИЕ В ДЪРЖАВИ ЧЛЕНКИ НА ЕС

Реферативен обзор, 23 стр.

Обърнато е внимание на различните подходи за обучението по роден език за ученици имигранти. Посочено е, че обучение по роден език се предлага по-често в задължителното образование, отколкото във втората степен на средното образование, извън рамките на училището, посредством доброволчески или частни инициативи. Направен е преглед на обучението по майчин език в Австрия, Германия, Ирландия, Нидерландия, Румъния, Унгария, Франция, Швейцария и Швеция. Приложена е информацията относно възможността за полагане на изпит по български език за завършване на средно образование в някои държави.

МОДЕЛИ НА ФИНАНСИРАНЕ НА НАУЧНИТЕ ИЗСЛЕДВАНИЯ И РАБОТНИ ЗАПЛАТИ НА УЧЕНИТЕ В ЕВРОПА

Реферативен обзор, 33 стр.

Идентифицирани са четири основни модела на публично финансиране на научните изследвания в университетите, които се използват паралелно: частично/допълнително, ориентирано към договор и цел, на проектен принцип и въз основа на формула. Посочено е, че съвременната тенденция е финансирането да се осъществява въз основа на постиженията. Представени са и други модели на финансиране, например за разпределяне на средствата чрез използване на количествени индикатори, като накрая се изтъкват и някои дискуссионни аспекти на проблематиката.

ИНОВАТИВНИ МЕТОДИ, ПОДХОДИ И ПРАКТИКИ НА ОБУЧЕНИЕ ВЪВ ВИСШЕТО ОБРАЗОВАНИЕ В БЪЛГАРИЯ

Тематичен подбор, 8 стр.

Тематичният подбор представя подобрени източници, групирани в три раздела: хронология на стратегическите европейски и национални нормативни документи, иновативни практики на висшите училища и иновативни практики в българското висше образование (книги и статии).

ЕКОЛОГИЧНО И ЗДРАВНО ОБРАЗОВАНИЕ – МЕЖДУНАРОДНИ ИНИЦИАТИВИ И НАЦИОНАЛНИ ПОЛИТИКИ И ПРАКТИКИ

Реферативен обзор, 44 стр.

Реферативният обзор представя целта и задачите на мониторинговия доклад на ЮНЕСКО „Формиране на образованието на утрешния ден: Десетилетие на образование за устойчиво развитие на ООН (2005 – 2014)“, включително основните характеристики на образованието за устойчиво развитие и неговото място сред другите образователни практики. Представени са най-съществените инициативи за екологично и здравно образование в избрани държави.

ПРАКТИКАТА „НАЦИОНАЛЕН УЧИТЕЛСКИ СЪБОР“

Реферативен обзор, 8 стр.

показва различия за нейното разбиране и приложение. Наблюдава се диференциация, предпоставена от вида на водещата организация при

провеждането на подобни инициативи. Някои се организират от учителски синдикати, други – от учителски асоциации и/или сдружения, а самостоятелно място заемат т. нар. Teaching Council, разпространени в Австралия, Великобритания. Наличният световен опит относно практиката „Национален учителски събор“ (Шотландия, Уелс), Ирландия, Канада, Нова Зеландия и САЩ. Специално внимание е обърнато на Общия учителски съвет на Шотландия и на Учителския съвет в Ирландия.

ОБУЧЕНИЕ НА ТАЛАНТЛИВИ И ДАРОВИТИ ДЕЦА В ОБЩООБРАЗОВАТЕЛНИТЕ УЧИЛИЩА

Реферативен обзор, 31 стр.

Реферативният обзор съдържа кратко изложение на проблематиката относно обучението на даровити и талантливи деца в общообразователните училища в Европа. Посочено е, че специални образователни мерки за надарени ученици се прилагат във всички страни в Европа. Акцентът е поставен върху индивидуалните качества на учениците, като образованието не е насочено единствено към развиване на техните способности и умения, но също така насърчава тяхното оптимално и хармонично когнитивно, личностно, социално и емоционално развитие. С повече детайли са представени примери за образователни практики във Великобритания (Англия и Уелс), Германия, Латвия, Лихтенщайн, Нидерландия, Полша и Словения.